

PANELAND. NEJVĚTŠÍ ČESKOSLOVENSKÝ EXPERIMENT

Uměleckoprůmyslové muzeum, Husova 14

24. listopad 2017 – 18. březen 2018

Souběžně s panelovým sídlištěm se navíc zrodil zcela nový životní styl – „panelákovou kulturu“ přiblíží výstava díky archivním videozáznamům, chybět nebudou fotografie, dobový nábytek, design nebo móda. Typický panelový byt připomene Husákovo 3+1, rekonstrukce bytu, která vznikla v rámci semináře Lady Hubatové-Vackové na půdě Vysoké školy uměleckoprůmyslové v Praze v roce 2007. S normalizačním bydlením je těsně spjat i nejpoužívanější sektorový nábytek navržený Jindřichem Halabalou – U101, který na výstavě plní roli stěn a vitrín.

Panelovými sídlišti se začala Moravská galerie zabývat z popudu šéfkurátora Ondřeje Chrobáka, který se zajímal o období komunismu a s tím spojenou kulturu bydlení, výstavě předcházela Bulletin s názvem *Normalizace*. Aktuálnost tohoto tématu dokazuje také činnost Uměleckoprůmyslového musea v Praze. *„Dosud nejrozsáhlejší výzkum architektury a urbanismu panelových sídlišť České republiky dokončilo v letošním roce Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze, které v rámci grantového projektu NAKI Ministerstva kultury realizovalo ve všech krajích ČR exteriérové výstavy na toto téma. Soubornou výstavu, která detailně přiblíží vývojové etapy i osobnosti tvůrců českých sídlišť, stejně jako dispozice bytů a proměny dobové bytové kultury, otevře pražské UPM pro veřejnost 18. 1. 2018. K projektu jsou vydány dvě obsažné publikace Paneláci I. a II.“*, dodává Helena Koenigsmarková, ředitelka Uměleckoprůmyslového musea v Praze.

Na Panelandu se podílí i přední český designér Maxim Velčovský, který zde prezentuje prostorovou instalaci z lisovaného skla, jež má evokovat brněnské panelové sídliště. Nechybí ani interaktivní prvky, které zaujmou především dětské návštěvníky – funkční telefonní linky, prolézačky či zmenšené modely nábytku Univerzal, ze kterých je možné si poskládat vlastní byt. Ve svém ateliéru si děti mohou pohrát s retro hračkami nebo se zapojit do projektu umělce Jiřího Černického, který zde z použitého materiálu vytvoří panelákové pokoje.

Výstavou Paneland Moravská galerie zahajuje i mezinárodní projekt MADE IN CZECHOSLOVAKIA organizovaný ve spolupráci se Slovenskou národní galerií. Obě instituce využily příležitosti nadcházejícího roku 2018 a chtějí připomenout, že v období mezi lety 1918 a 1993 tvořily naše vlastní společný stát, Československo. *„MADE IN CZECHOSLOVAKIA není ani tak projektem, jako spíše manifestací, spontánním přihlášením se k tématu, partnerství a spolupráci. Slovenská národní galerie s Moravskou galerií v Brně intenzivně spolupracovala již v předešlém roce, kdy partnerské instituci nejen po technické stránce pomáhala s uvedením sbírek online. Důležitým impulzem pro uspořádání společného projektu bylo uvažování o první republice. Mladý stát byl zbudován na moderních základech a jeho součástí byla silná marketingová kampaň. Přestože Československo dnes již neexistuje, v mnoha kontextech tato „značka“ stále funguje. Projekt je přiznáním si společného a potvrzuje přirozenou potřebu něco spolu zkusit, začít, nebo si jen připomenout, co všechno zmizelo v čase“*, doplňuje Alexandra Kusá, ředitelka Slovenské národní galerie.